

SPOROČILO ZA JAVNOST – 4. september 2015 – za takojšnjo objavo

Projekt Živa fakultetna stavba pomaga zmanjševati porabo energije na ljubljanski Filozofski fakulteti

Ljubljana, 4. september 2015 – Na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani se je pravkar iztekel inovativen projekt "Živa fakultetna stavba: Spreminjanje uporabniških navad za manjšo porabo energije", ki je potekal v okviru programa "Po kreativni poti do praktičnega znanja". Projekt je povezal strokovnjake, študente in podjetja za izboljšanje energetske učinkovitosti stavbe. Ključni inovativni vidik tega projekta, ki je prečkal ločnico med humanistiko in tehničnimi vedami, je vključevanje uporabnikov javnih stavb v razvoj tehnoloških rešitev, ki spodbujajo varčno rabo energije. V projektu so razvili mobilno aplikacijo Zelena FF ter interaktivni sistem za prikazovanje informacij o porabi energije na Filozofski fakulteti, ki so povezane z drugimi obvestili, kot so prihodi avtobusov LPP, informacije o sistemu Bicikelj, vremenska napoved in nasveti za varčevanje.

Javne stavbe v EU so s 40 odstotki končne rabe energije največji posamezni porabniki in pomenijo izjemen potencial za manjšo porabo energije. Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani je s celovito energetske prenovi matične stavbe naredila pomemben korak k učinkovitemu delovanju. Tehnološka adaptacija stavbe pa je šele začetek – posodobiti je namreč treba tudi način razmišljanja. Projekt "Živa fakultetna stavba: Spreminjanje uporabniških navad za manjšo porabo energije" je zato povezal strokovnjake, študente in podjetja ter skušal razširiti pozitivne učinke energetske prenovne stavbe.

Vodja projekta, doc. dr. Dan Podjed, o projektu pravi: "Ljudje se redko čutimo soodgovorne za porabo energije v javnih stavbah in okoljske probleme, ki jih posredno povzročamo. Spreminjanje uporabniških navad zato pomeni neizkoriščen potencial za zmanjšanje porabe energije v stavbah. Čeprav je informiranost uporabnikov stavbe in zaposlenih ključen vidik uspešnega spodbujanja ekonomičnosti, se ga običajno ne upošteva. S projektom naslavljamo ravno ta vidik."

Bistven inovativni vidik projekta je vključevanje uporabnikov stavbe v razvoj ljudem prijaznih tehnoloških rešitev, ki jih lahko zlahka implementiramo v drugih podobnih stavbah. Interdisciplinarni značaj skupine (pilotno sodelovanje humanistike in tehnike) je zagotovil uporabniku prijazno, sodobno in tehnično dovršeno rešitev, ki je lahko zaradi prihrankov, ki nastanejo ob uporabi, zanimiva tudi v tržnem smislu.

Glavni poudarek je bil na oblikovanju informacijskega sistema, prilagojenega različnim skupinam uporabnikov (študentje, profesorji, tehnični delavci idr.). Tako so razvili interaktivni informacijski sistem za prenos navidez suhoparnih in mnogokrat nerazumljivih informacij o porabi energije v objektu na zaslone v prostorih Filozofske fakultete. Informacije so dostopne tudi preko mobilne aplikacije **Zelena FF**, ki je brezplačno dostopna v spletni trgovini Google Play. Sistem prikazuje informacije o porabi energije v fakultetni stavbi, ki so povezane z drugimi relevantnimi obvestili, kot so prihodi avtobusov in informacije o sistemu za izposajo koles Bicikelj – to namreč pripomore k dolgoročnejšemu zanimanju uporabnikov.

Aplikacija vključuje tudi zanimivo interaktivno igro **Eko izziv**, v kateri odkrivате nenavadna dejstva o porabi energije na fakulteti ter skušate zmanjšati svoj ogljični odtis. S pomočjo besednih ugank, slik in zemljevidov skušajo uporabniki poiskati pomembne točke v stavbi, pri čemer spoznavajo nova dejstva o porabi energije v stavbi.

Blaž Bajič, študent z Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, o sistemu, ki so ga razvili, dodaja: "Uporabnikom skušamo približati informacije o tem, kako stavba »živi«, torej koliko energije objekt porabi in kako k temu prispeva posameznik. Na interaktiven, privlačen in razumljiv način jih skušamo spodbuditi k varčni uporabi objekta. Tako se uporabniki bolj poistovetijo s stavbo in prispevajo k njenemu varčnemu delovanju."

Bistveno za uspeh projekta "*Živa fakultetna stavba*" je bilo to, da je zasnovan izrazito interdisciplinarno. Študentje etnologije in kulturne antropologije, elektrotehnike, računalništva in informatike, psihologije ter grafičnega oblikovanja so ob pomoči mentorjev razvili in v praksi preizkusili inovativne pristope, s katerimi uporabnike spodbujajo k varčnim praksam. Poleg Univerze v Ljubljani sta bila v projekt vključena še podjetje Metronik in Focus, društvo za sonaraven razvoj. Projekt je potekal pod koordinatorskim Centra za pedagoško izobraževanje Filozofske fakultete UL. Financiran je bil iz programa "*Po kreativni poti do praktičnega znanja*", ki ga je ob podpori Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport ter Evropskega socialnega sklada, izvedel Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendije.

Dodatna gradiva:

- aplikacija za Android "Zelena FF". Dostopno tukaj: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.developer.mrak.pkp>
- plakat o projektu, slike, predstavitev aplikacije in spisek vključenih študentov in mentorjev: <https://drive.google.com/folderview?id=0Bx7StTrzYqZ6fjd1YnJ4ME9kOUFFNjVyTDZqZmFLMFlzSjFJMVBXdjFyZ0xnR19qXzVmcjA&usp=sharing>

Dodatne informacije:

dr. Dan Podjed, Filozofska fakulteta UL: 031 820 198, dan.podjed@ff.uni-lj.si

Blaž Bajič: 041 356 849, blazno@gmail.com

Tomislav Tkalec, Focus, društvo za sonaraven razvoj: 01 515 40 80, tomi@focus.si